

УКРАЇНА
ЖИТОМИРСЬКА МІСЬКА РАДА
РІШЕННЯ
сорок п'ята сесія сьомого скликання

від 04.02.2019 № 1331
м. Житомир

Про затвердження Концепції міської цільової соціальної програми «Житомир – місто рівних можливостей» на 2020-2025 роки»

З метою впровадження європейських стандартів рівності та сприяння забезпеченню фактичної рівності прав та можливостей жінок і чоловіків у різних сферах життя громади м. Житомира, відповідно до вимог Законів України «Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків», «Про місцеве самоврядування в Україні», з урахуванням статей Європейської Хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Концепцію міської цільової соціальної програми «Житомир – місто рівних можливостей» на 2020-2025 роки».
2. Виконавчим органам міської ради упродовж 2019 року забезпечити розробку проекту міської цільової соціальної програми «Житомир – місто рівних можливостей» на 2020-2025 роки».
3. Координатором Програми визначити управління у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради.
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради відповідно до розподілу обов'язків.

Міський голова

С.І. Сухомлин

Додаток
до рішення міської ради
07. 02. 2019 № 1331

КОНЦЕПЦІЯ

міської цільової соціальної програми «Житомир – місто рівних можливостей» на 2020-2025 роки»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Однією з умов сталого соціально-економічного розвитку громади, позитивних змін у суспільстві, реалізації прав людини та самореалізації особистості, запорукою ефективного розв'язання наявних проблем, а також європейської інтеграції України й виконання міжнародних зобов'язань згідно з основними міжнародними документами у сфері захисту прав людини, зокрема Цілей Сталого Розвитку до 2030 року, затверджених Генеральною Асамблеєю ООН, є впровадження принципів рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Концепцію Програми сформовано на основі аналізу становища жінок і чоловіків м. Житомира, викладеного у дослідженні «Гендерне обличчя Житомира: вчора, сьогодні, завтра» (спільне дослідження Головного управління статистики в Житомирській області, управління у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради та ЖОМГО «Паритет» в рамках проекту за підтримки Асоціації міст України), в якому відображено статистичні дані, розрізнені за статтю, за 2013-2017 роки.

У Концепції міської цільової соціальної програми «**Житомир – місто рівних можливостей» на 2020-2025 роки»** (далі - Програма) відображені основні принципи, мета, завдання та напрями формування Програми, визначено етапи її виконання.

Ініціатор розроблення Програми: депутатська група «Рівні можливості» Житомирської міської ради

Розробники Програми: управління у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради, громадські об'єднання (за згодою), гендерні експерти та науковці.

Термін дії Програми: 5 років.

Координатор Програми: управління у справах сім'ї, молоді та спорту міської ради.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Концепція Програми ґрунтується на основних положеннях Європейської Хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад (далі – Хартія). Розроблення Програми є нагальною необхідністю, зважаючи на затверджені Генеральною Асамблеєю ООН Цілі сталого розвитку до 2030 року, приєднання України до низки міжнародних зобов'язань щодо забезпечення гендерної рівності, зокрема Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (CEDAW), Пекінської декларації та Платформи дій, Резолюції Ради Безпеки ООН №1325 «Жінки. Мир. Безпека».

Концепція Програми відповідає Конституції України, нормам національного законодавства, зокрема Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків» та “Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні”, а також стратегічним документам щодо розвитку міста Житомира в середньостроковій та довгостроковій перспективі.

У 2018 році Житомирською міською радою було прийнято рішення «Про приєднання до Європейської Хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад». Імплементация означеного документу передбачає розробку міської програми, спрямованої на забезпечення прав і можливостей жінок і чоловіків м. Житомира у партнерстві структурних підрозділів Житомирської міської ради, депутатського корпусу, представників громадського сектору, експертів з гендерних питань.

Концепція міської цільової соціальної програми «**Житомир – місто рівних можливостей» на 2020-2025 роки»** враховує основні принципи Європейської Хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад, зокрема:

- рівність жінок і чоловіків є фундаментальним правом;
- для забезпечення рівності жінок і чоловіків необхідно усунути множинну дискримінацію;
- збалансована участь жінок і чоловіків у прийнятті рішень є передумовою демократичного суспільства;

- усунення гендерних стереотипів має основоположне значення для досягнення рівності жінок і чоловіків;
 - інтеграція гендерної проблематики в усі види діяльності місцевої влади необхідна для забезпечення рівності жінок і чоловіків;
- плани дій і програми з необхідними ресурсами є важливими інструментами для забезпечення рівності жінок і чоловіків.

Діяльність Житомирської міської ради щодо розробки Концепції та подальшої реалізації Програми, розробленої відповідно до рекомендацій Європейської Хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад з урахуванням таких горизонтальних індексів, як демократична підзвітність; політична участь); загальні рамки рівності; роль роботодавця; державні закупівлі та контракти; роль у наданні послуг; планування та сталий розвиток; роль регулюючого органу; міжнародне співробітництво, посилять дію Законів України, дасть можливість перевести їх у практичний вимір та дозволить органу місцевого самоврядування самостійно визначати проблеми, актуальні для м. Житомира, й розробити шляхи вирішення цих проблем в межах Конституції України та національного законодавства.

3. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРЕДУМОВИ РОЗРОБЛЕННЯ ПРОГРАМИ

Серед основних проблем, що перешкоджають забезпеченню рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, виявлено наступні:

- відсутність паритетного співвідношення часток жінок і чоловіків у представницьких органах влади (частка жінок у Житомирській міській раді серед депутатського корпусу становить 19 відсотків);
- недосконалість системи збору інформації, розрізненої за статтю, що обмежує можливості розв'язання найбільш актуальних проблем і розривів у реалізації прав та можливостей жінок і чоловіків в різних сферах життєдіяльності громади (недостатній обсяг статистичних показників за ознакою статі, що

- перешкоджає імплементації гендерного підходу у програмах, документах, стратегіях, планах тощо);
- відсутність гендерної складової у переважній більшості міських програм розвитку (лише три міські програми містять гендерну складову);
 - недостатній рівень спроможності органу місцевого самоврядування щодо реалізації принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на практиці;
 - недосконалість системи реагування на випадки дискримінації за ознакою статі в тому числі домашнього насильства і надання допомоги особам, які від них постраждали (жертвами домашнього насильства є переважно жінки (за даними Житомирського міського відділу поліції у 2017 році надійшло 3845 звернень, з них 77,7% від жінок).
 - збереження стійких стереотипів щодо розподілу ролей жінок і чоловіків у сфері зайнятості, політики, у сім'ї та суспільстві;
 - обмежений доступ жінок до ресурсів, низька мотивація жінок-фахівців до участі в політиці, недостатній рівень видимості жінок та їх стереотипне представлення у ЗМІ;
 - використання сексизму у рекламі, засобах масової інформації;
 - нерівне становище жінок на ринку праці (згідно з інформацією Головного управління статистики в Житомирській області розмір середньомісячної заробітної плати жінок у 2016 році був на 23%, а в 2017 році на 16,6% нижчий, ніж у чоловіків). Розрив між середньомісячною заробітною платою жінок та чоловіків призводить до нерівних можливостей доступу до економічних ресурсів, а також відмінностей у якісних характеристиках зайнятості й соціальному статусі жінок і чоловіків. Дискримінаційні практики присутні під час прийняття на роботу та у кар'єрному просуванні);
 - середня очікувана тривалість життя чоловіків у Житомирській області станом на 01.01.2017 на 10,97 року менша ніж жінок;

- недостатня правова обізнаність громадян щодо проявів гендерної дискримінації в різних сферах життєдіяльності громади;
- низький рівень поінформованості чоловіків і жінок про кращі вітчизняні та європейські практики у сфері забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків;
- неврахування гендерного підходу у наданні послуг різним категоріям жінок і чоловіків;
- неврахування гендерної складової у розвитку інфраструктури міста.

Розв'язання проблем можливе шляхом розроблення та затвердження Програми.

4. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ, ТЕРМІН ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Мета Програми:

Метою виконання Програми є впровадження європейських стандартів рівності та сприяння забезпеченню фактичної рівності прав та можливостей жінок і чоловіків у різних сферах життя громади м. Житомира.

Завдання:

Проблеми, пов'язані із недотриманням принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у різних сферах життєдіяльності громади міста, передбачається розв'язати шляхом застосування комплексного гендерного підходу:

- удосконалити міський механізм забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- сприяти рівноправній участі жінок і чоловіків у прийнятті рішень при формуванні місцевої політики та гендерному балансу у сфері управління людськими ресурсами;
- підвищити компетентність у сфері забезпечення прав і можливостей жінок і чоловіків посадових осіб місцевого самоврядування, депутатського корпусу,

працівників комунальних установ міста, представників ЗМІ, бізнесових структур тощо;

- забезпечити збір оперативних даних у різних галузях життєдіяльності міста (муніципальної статистики), розрізнених за ознакою статі та іншими ознаками (вік, інвалідність, соціально-економічний статус тощо);
- підготувати методичні та інформаційні матеріали щодо врахування гендерної складової під час прийняття рішень та повсякденній діяльності;
- удосконалити міський механізм протидії домашньому насильству, торгівлі людьми та дискримінації за ознакою статі;
- розробити комунікаційну стратегію, спрямовану на подолання стійких стереотипів щодо розподілу ролей жінок і чоловіків у сфері зайнятості, політики, у сім'ї та суспільстві;
- забезпечити врахування гендерної складової у міських цільових програмах, в тому числі визначити відповідальних осіб з означених питань у всіх виконавчих органах міської ради;
- залучити до виконання Програми громадські об'єднання, науковців, діяльність яких спрямована на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у суспільстві;
- розробити та використовувати гендерні індикатори у міських програмах і заходах для оцінювання ефективності місцевої політики з урахуванням моніторингових інструментів Європейської Хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад;
- підвищити гендерну свідомість різних цільових груп шляхом інформування в місцевих ЗМІ, освітніх проєктів тощо;
- сприяти розширенню доступу жінок до економічних ресурсів та зменшенню розриву в рівні оплати праці;
- популяризувати внесок жінок у різні сфери життєдіяльності громади;
- популяризувати рівний розподіл сімейних обов'язків та відповідальності між жінками і чоловіками щодо виховання дитини;

- сприяти врахуванню гендерної складової у наданні послуг різним категоріям жінок і чоловіків;
- забезпечити системну діяльність з протидії домашньому та гендерно зумовленому насильству;
- забезпечити реалізацію гендерних бюджетних ініціатив;
- сприяти врахуванню гендерного компонента у розвитку транспортної системи та інфраструктури міста.

Отже, поєднання політики гендерного інтегрування в усі сфери і напрями суспільного розвитку та поліпшення становища жінок і чоловіків у сферах, де зберігається нерівність, розширенні економічних можливостей жінок у сфері зайнятості та розвитку підприємницького потенціалу, усунення негативних гендерних стереотипів, врахування особливих потреб усіх категорій жінок і чоловіків є основою досягнення гендерної рівності та забезпечення сталого розвитку як м. Житомира, так і суспільства в цілому.

5. ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Програму передбачається виконати упродовж 2020 – 2025 років.

I етап – навчальний та моніторинговий - проведення комплексних гендерних досліджень щодо реального становища жінок і чоловіків у м. Житомирі, підвищення спроможності посадових осіб місцевого самоврядування щодо інтегрування гендерної складової в роботу; II етап – включення гендерної складової до програм та інших документів; III етап – реалізація гендерних ініціатив та заходів; IV етап – моніторинг перебігу та перегляд заходів Програми з урахуванням моніторингу (за потреби)

V етап – оцінка результатів реалізації Програми;.

Реалізація Програми на всіх етапах буде забезпечена інформаційною підтримкою в рамках розробленої комунікаційної стратегії.

6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ, ВИЗНАЧЕННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

У результаті виконання Програми планується удосконалити механізм забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, що сприятиме створенню підґрунтя для комплексної реалізації положень Закону України “Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”, Європейської Хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад та сталого впровадження принципів гендерної рівності.

Очікується досягнення таких результатів:

- розширення доступу жінок і чоловіків до послуг шляхом застосування принципу гендерної рівності в усіх сферах життєдіяльності суспільства;
- забезпечення сталої діяльності міського механізму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- збалансована участь жінок і чоловіків на рівні прийняття рішень;
- зменшення розриву в рівні оплати праці жінок і чоловіків;
- створення комплексної системи реагування на випадки дискримінації за ознакою статі та домашньому насильству;
- підвищення компетентності посадових осіб місцевого самоврядування та працівників комунальних установ з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- створення ефективної системи співпраці органу місцевого самоврядування і громадських об'єднань, діяльність яких спрямована на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.
- зменшення проявів дискримінації та сексизму при прийнятті на роботу, у ЗМІ та рекламі;
- включення гендерної складової до місцевих програм розвитку;
- удосконалення системи збору даних, розрізнених за статтю;
- реалізація гендерних бюджетних ініціатив.

7. ОБСЯГ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ

Фінансування Програми передбачається проводити за рахунок коштів місцевого бюджету та інших джерел не заборонених законодавством.

8. ВИСНОВОК

Прийняття Концепції Програми є початковим етапом щодо забезпечення в Житомирській міській об'єднаній територіальній громаді принципів гендерної рівності, що передбачає рівноправну участь жінок і чоловіків у політичному, економічному, соціальному і культурному житті шляхом ефективної політики органу місцевого самоврядування влади, котра спрямована на формування гендерної свідомості й гендерної культури, протидію гендерним стереотипам та заохочення жінок на рівні з чоловіками до активної участі у житті громади.

Начальник управління у справах
сім'ї, молоді та спорту

І.А. Ковальчук

Секретар міської ради

Н.М. Чиж